

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คดีนี้โจทก์เป็นเอกชนฟ้องหน่วยงานทางปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จำเลยทั้งสองพร้อมบริวารรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและขนย้ายทรัพย์สินออกจากโฉนดที่ดินพิพาทชำระค่าเสียหายให้แก่โจทก์จนกว่าจำเลยทั้งสองจะรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและขนย้ายทรัพย์สินออกไปจากที่ดินของโจทก์ จำเลยที่ ๑ เป็นหน่วยงานทางปกครอง โดยจำเลยที่ ๒ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษามีสาระสำคัญคือโจทก์อนุญาตให้จำเลยที่ ๑ เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท และแม้จะมีวัตถุประสงค์เพื่อก่อสร้างโรงเรียนสอนภาษาจีน จัดสร้างศาลาขงจื้อ อาคารแพทย์แผนไทยฝังเข็ม พิพิธภัณฑสถานมวยจีน เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน และเป็นแหล่งท่องเที่ยวก็ตาม แต่การที่จำเลยทั้งสองไม่ได้รับอนุมัติงบประมาณในการก่อสร้างทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษาได้ อีกทั้งสาระสำคัญของบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษานั้นเป็นการอนุญาตให้จำเลยที่ ๑ เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทเป็นเวลา ๖๐ ปี เพื่อตอบแทนที่จำเลยที่ ๑ จะยกสิ่งปลูกสร้างให้แก่โจทก์ โดยจำเลยที่ ๑ เป็นผู้รับภาระภาษีที่เกิดขึ้นทั้งหมด ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวไม่มีลักษณะให้โจทก์เข้าร่วมดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะอันจะถือว่าเป็นสัญญาทางปกครอง ดังนั้นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษาจึงมีลักษณะเช่นเดียวกันกับสัญญาทางแพ่งที่เอกชนทำกับเอกชนเท่านั้น ไม่มีลักษณะสัญญาที่ให้เข้าร่วมหรือจัดทำบริการสาธารณะ หรือเป็นสัญญาสัมปทาน หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ สัญญาพิพาทจึงมิใช่สัญญาทางปกครอง ข้อพิพาทระหว่างโจทก์และจำเลยทั้งสองในคดีนี้ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางแพ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม